

Předmluva [in: *Setkání a odstup*] [2010]

Ve filosofické literatuře najdeme různé způsoby, jak seznámit případné čtenáře s mysliteli, o nichž má autor dojem, že za to stojí. Nejčastěji jde o poskytnutí základních informací (v různé šíři), které obvykle s filosofií nemají nic společného. Jindy je možno se setkat se zevrubným popisem velkého množství detailů, ale s myšlením popisovaného autora se vlastně nesetkáte (a často ani s myšlením autora popisujícího). A pak je tu opačný extrém, kde najdete vše, co si referent o nějakém mysliteli myslí (pozitivně nebo negativně), ale o tom, jak věci vidí onen posuzovaný myslitel, se také nic spolehlivého nedozvíte. Navíc se takové pokusy o seznámení čtenářů s rozličnými mysliteli liší také tím, komu jsou vlastně určeny a jaký je úmysl a cíl takového seznámení. Nejčastěji se různé aspekty takového psaní všelijak kombinují, protože není snadné v tom najít nějakou jednotící metodu.

Předložený soubor textů je řazen časově podle toho, jak za různých a často nahodilých okolností vznikal. Tematicky ani žánrově tu o žádné spolupatřičnosti nelze mluvit. Snad ze všech textů je však zřejmé, že tu nešlo ani jen o informaci o druhém mysliteli (natož vyčerpávající, to už vylučoval sám rozsah), ale ani jenom o formulaci vlastních pozic, ale o jakousi konfrontaci dvojího myšlení, dialog (a podmínkou skutečného dialogu je mj. věcný kontext, tj. musí vždy jít „o něco“). Proto je snad možno mluvit o „setkání“. A protože jde o konfrontaci kritickou (někdy pozitivní, někdy negativní), je tam vždy neméně zřejmý také určitý odstup, distance (a to je možné jen tam, kde jsou vyjasněny vlastní pozice, kde je „přiznána barva“). Vždycky jsem se však snažil pamatovat na to, aby každý můj takto zvolený „partner“ v dialogu dostal také sám slovo. To „slovo“ jsem ovšem musel sám vybrat; jinak to bohužel nešlo. Někdy s tím „partneři“ naprosto nesouhlasili (pokud ještě žili); ale tak tomu už bývá.